

AC-115

April-2019

B.Ed., Sem.-II (New)**B-109 : Economics**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (1) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
 (2) વિકલ્પો આંતરિક છે.
 (3) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંકો પ્રશ્નના કુલ ગુણ દર્શાવે છે.
1. (A) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો :
 (1) ઉચ્ચતર માધ્યમિક કક્ષાએ અર્થશાસ્ત્ર વિષયમાં શિક્ષણના સિદ્ધાંતોની સંકલ્પના અને મહત્ત્વની ચર્ચા કરો. 7
 (2) અર્થશાસ્ત્ર વિષયના કોઈપણ સાત અધ્યાપન સૂત્રો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. 7
- અથવા**
- (1) આપના મતે અધ્યાપન સૂત્ર શું છે ? અધ્યાપન સૂત્રોનું મહત્ત્વ સમજાવો.
 (2) અર્થશાસ્ત્ર શિક્ષણના સિદ્ધાંતો વિગતે સમજાવો.
- (B) નીચેના છ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 4
 (1) અર્થશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા આપો.
 (2) અર્થશાસ્ત્રનું જીવન સાથેનું જોડાણ સિદ્ધાંત એટલે શું ?
 (3) જ્યારે તમે તુલનાત્મક પદ્ધતિથી ભણાવતા હો ત્યારે, તમે કયા અધ્યાપન સૂત્રનો ઉપયોગ કરશો ?
 (4) પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ માટે કયો સિદ્ધાંત પ્રયોજશો ?
 (5) શિક્ષણના સિદ્ધાંત એટલે શું ?
 (6) સમસ્યા-ઉકેલ પદ્ધતિથી ભણાવતી વખતે આપ કયા અધ્યાપન સૂત્રનો ઉપયોગ કરશો ?
2. (A) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો :
 (1) બ્લ્યૂ-પ્રિન્ટ એટલે શું ? તેના મહત્ત્વ વિશે સવિસ્તાર ચર્ચા કરો. 7
 (2) પાઠ આયોજન અને એકમ-પાઠ આયોજન વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો. 7
- અથવા**
- (1) ગરીબી વિષયાંગ પર નીચેના મુદ્દાઓને ધ્યાનમાં રાખી પાઠ આયોજન નોંધ તૈયાર કરો :
 (1) વિશિષ્ટ હેતુ (2) શૈક્ષણિક મુદ્દા
 (3) શિક્ષક પ્રવૃત્તિ (4) કા.પા. કાર્ય
- (2) બ્લ્યૂ પ્રિન્ટના આધારે 25 માર્ક્સનું પ્રશ્નપત્ર તૈયાર કરો.

- (B) નીચેના પાંચ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 3
- (1) પાઠ આયોજનનું મહત્ત્વ શું છે ?
 - (2) બ્લ્યૂ-પ્રિન્ટનો પાયો શું છે ?
 - (3) તમારા મતે એકમ પાઠ આયોજન શું છે ?
 - (4) બ્લ્યૂ-પ્રિન્ટનું મહત્ત્વ જણાવો.
 - (5) તમારા મતે તાસ આયોજન એટલે શું ?
3. (A) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો :
- (1) આધાર પદ્ધતિનો ઉપયોગ અર્થશાસ્ત્ર શિક્ષણમાં કેવી રીતે કરશો ? ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. 7
 - (2) સમસ્યા-ઉકેલ પદ્ધતિ એટલે શું ? તેના લાભાલાભ ચર્ચો. 7
- અથવા**
- (1) આપ વર્ગખંડમાં આગમન-નિગમન પદ્ધતિનો કેવી રીતે અસરકારક ઉપયોગ કરશો ? ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
 - (2) પ્રોજેક્ટ-પદ્ધતિ એટલે શું ? તેના સોપાનો સમજાવો.
- (B) નીચેના છ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 4
- (1) પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિના બે ફાયદા જણાવો.
 - (2) જૂથ-ચર્ચા પદ્ધતિ એટલે શું ?
 - (3) તુલનાત્મક પદ્ધતિના બે ફાયદા જણાવો.
 - (4) આધાર-પદ્ધતિની બે મર્યાદાઓ જણાવો.
 - (5) આધારના પ્રકારો જણાવો.
 - (6) તુલનાત્મક પદ્ધતિથી અસરકારક રીતે ભણાવી શકાય તેવા બે વિષયાંગના નામ જણાવો.
4. (A) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો :
- (1) અલ્પહસ્તક ઈજારાની વ્યાખ્યા આપી તેના લક્ષણો સમજાવો. 7
 - (2) પ્રાચીન ભારતના ઉદ્યોગોની સ્થિતિ સ્પષ્ટ કરો. 7
- અથવા**
- (1) ગરીબીનું સ્વરૂપ દર્શાવી ગરીબીનાં કારણો ચર્ચો.
 - (2) ભારતમાં બેરોજગારી હલ કરવાના કાર્યક્રમોની માહિતી આપો.
- (B) નીચેના પાંચ પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 3
- (1) કિંમત ભેદભાવ કયા બજારનું લક્ષણ છે ?
 - (2) ભારતના ખેતીક્ષેત્રથી 2011માં કેટલા ટકા લોકોને રોજગારી મળી હતી ?
 - (3) ભારતમાં બેંકની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?
 - (4) ગરીબીરેખા એટલે શું ?
 - (5) પ્રચ્છન્ન બેરોજગારીનો અર્થ જણાવો.

Seat No. : _____

AC-115

April-2019

B.Ed., Sem.-II

B-109 : Economics

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions:** (1) All questions are compulsory.
(2) Options are internal.
(3) Figures to the right indicate total marks of the question.

1. (A) Write the following questions.
- (1) Discuss in detail concept and importance of principles of teaching of economics at higher secondary level. 7
- (2) Explain any seven maxims of teaching of Economics with illustration. 7

OR

- (1) What do you mean by Maxim of teaching ? Explain the importance of maxims of teaching.
- (2) Explain principles of teaching of economics in detail.
- (B) Do as directed : (Any **four** out of **six**) 4
- (1) Give definition of economics.
- (2) What do you mean by linking with life principle of economics ?
- (3) Which maxims you will use while teaching with comparative method ?
- (4) Which principle is applied in project method ?
- (5) What do you mean by principle of teaching ?
- (6) Which maxims you will use while teaching with problem solving method ?

2. (A) Write the following questions :
- (1) What do mean by blue print ? Explain its advantages in detail. 7
- (2) Differentiate between lesson plan and unit plan. 7

OR

- (1) Keeping in mind following points prepare a stray lesson plan for the topic "Poverty".
- (1) Specific objective (2) Teaching points
- (3) Teachers activity (4) Chalk-board work
- (2) Draw out question paper of marks twenty-five according to blue print.

- (B) Do as directed : (Any **three** out of **five**) **3**
- (1) What is the importance of stray lesson ?
 - (2) What is the base of blue print ?
 - (3) What do you mean by unit lesson plan ?
 - (4) State importance of blue print.
 - (5) What do you mean by stray lesson plan ?
3. (A) Write the following questions :
- (1) How you will use source method in economics teaching. Explain with example. **7**
 - (2) What do you mean by problem solving method ? Explain its merits and demerits. **7**
- OR**
- (1) How you will use inductive-deductive method effectively in classroom ? Explain with example.
 - (2) What do you mean by project method ? Explain its steps in detail.
- (B) Do as directed : (Any **four** out of **six**) **4**
- (1) State two merits of project method.
 - (2) What do you mean by group discussion method ?
 - (3) State two merits of comparative method.
 - (4) State two limitations of source method.
 - (5) State the types of sources.
 - (6) Name two topics which can be effectively taught with comparative method.
4. (A) Write the following questions :
- (1) Define Oligopoly. Explain its characteristics in detail. **7**
 - (2) Specify the state of Industries of ancient India. **7**
- OR**
- (1) Discuss the nature and causes of poverty.
 - (2) Discuss the schemes introduced to solve the problem of unemployment.
- (B) Do as directed : (Any **three** out of **five**) **3**
- (1) Product differentiation is the characteristics of which market ?
 - (2) In 2011 what percentage of population got employment in agriculture sector ?
 - (3) When was banking started in India ?
 - (4) What is poverty line ?
 - (5) Define disguised unemployment.